

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 sierpnia 2017 roku

Sąd Rejonowy w Płocku Wydział II Karny Sekcja ds. wykroczeniowych w składzie:

Przewodniczący SSR Dariusz Kondziewski

Protokolant. sekr. sąd. Monika Sieklucka

bez udziału oskarżyciela

po rozpoznaniu dnia 2 sierpnia 2017r. sprawy przeciwko obwinionemu K. M., synowi J. i E. z d. M., urodzonemu (...) w B.

obwinionego o to, że:

w dniu 21 marca 2016r. w W. w Al. (...) w siedzibie OT1 Straży Miejskiej (...) W., wbrew ciężącemu na nim prawnemu obowiązku nie wskazał na uprzednie żądanie Straży Miejskiej (...). W., komu powierzył w dniu 03.03.2016r. pojazd marki S. o numerze rejestracyjnym (...), którego był w tym czasie właścicielem, a którym to w danym dniu około godz. 08.45 w W. na Placu na R. przy Alei (...) popełniono wykroczenie polegające na postoju pojazdu na skrzyżowaniu dróg tj. za wykroczenie z art. 96§3kw

ORZEKA:

1. Obwinionego K. M. uznaje za winnego tego, że 21 marca 2016r. w W. w Al. (...) w siedzibie OT1 Straży Miejskiej (...) W., będą właścicielem pojazdu wbrew ciężącemu na nim obowiązkowi nie wskazał na uprzednie żądanie Straży Miejskiej(...) W., komu powierzył w dniu 03.03.2016r. do użytkowania pojazd S. o numerze rejestracyjnym (...), co stanowi wykroczenie z art. 96§3 kw i za to wymierza mu karę 300 (trzysta) złotych grzywny;
2. zasądza od obwinionego K. M. na rzecz Skarbu Państwa zryczałtowane wydatki postępowania w sprawie w kwocie 100 (stu) złotych oraz 30 (trzydzieści) złotych tytułem opłaty w sprawach karnych

POUCZENIE

1. Od wyroku sądu pierwszej instancji służy stronom apelacja (art. 103 § 2 k.p.w.).b)
2. Wyrok można zaskarżyć w całości lub części (art. 103 § 4 k.p.w.).
3. Apelację wnosi się na piśmie w zawitym terminie 7 (siedmiu) dni od daty otrzymania wyroku wraz z uzasadnieniem.b) W wypadku, gdy uzasadnienie wyroku zostało przedstawione wyłącznie w formie ustnej, apelację wnosi się na piśmie w terminie zawitym 7 (siedmiu) dni od daty otrzymania wyroku wraz z przekładem tego uzasadnienia. Wniesienie apelacji przed upływem terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku albo wniosku o przekład uzasadnienia wyroku przedstawionego w formie ustnej wywołuje skutki wskazane odpowiednio w art. 35 § 1 k.p.w. albo art. 82 § 7 k.p.w. (wniosek o uzasadnienie wyroku bądź sporządzenie przekładu uzasadnienia wyroku przedstawionego w formie ustnej, sporządzenie uzasadnienia bądź przekładu uzasadnienia przez sąd, doręczenie uzasadnienia bądź przekładu uzasadnienia) i podlega rozpoznaniu; można ją uzupełnić w terminie 7 (siedmiu) dni (art. 105 § 1-2 k.p.w. i art. 122 § 2 k.p.k. w zw. z art. 38 § 1 k.p.w.).

Czynność procesowa dokonana po upływie terminu zawitego jest bezskuteczna (art. 122 § 1 k.p.k. w zw. z art. 38 § 1 k.p.w.).

Do biegu terminu nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin. Jeżeli koniec terminu przypada na dzień uznany przez ustawę za dzień wolny od pracy, czynność można wykonać następnego dnia (art. 123 § 1 i 3 k.p.k. w zw. z art. 38 § 1 k.p.w.).

Termin jest zachowany, jeżeli przed jego upływem pismo zostało nadane w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, w polskim urzędzie konsularnym lub złożone przez żołnierza w dowództwie jednostki wojskowej albo przez osobę pozbawioną wolności w administracji odpowiedniego zakładu, a przez członka załogi polskiego statku morskiego – kapitanowi statku (art. 124 k.p.k. w zw. z art. 38 § 1 k.p.w.).

Jeżeli niedotrzymanie terminu zawitego nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, strona w zawitym terminie 7 (siedmiu) dni od daty ustania przeszkody może zgłosić wniosek o przywrócenie terminu, dopełniając jednocześnie czynności, która miała być w terminie wykonana; to samo stosuje się do osób nie będących stronami (art. 126 § 1 k.p.k. w zw. z art. 38 § 1 k.p.w.).

4. Apelację co do winy uważa się za zwróconą przeciwko całości wyroku (art. 447 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.).

5. Apelację co do kary uważa się za zwróconą przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych (art. 447 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.).

6. Apelację co do środka karnego uważa się za zwróconą przeciwko całości rozstrzygnięcia o środkach karnych. Zaskarżyć można również brak rozstrzygnięcia w przedmiocie środka karnego (art. 447 § 3 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.).

7. W apelacji można podnosić zarzuty, które nie stanowiły lub nie mogły stanowić przedmiotu zażalenia (art. 447 § 4 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.).

8. Podstawą apelacji nie może być błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, oraz rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, związane z treścią zawartego porozumienia w sprawie wydania wyroku skazującego, wymierzenia określonej kary lub środka karnego lub rozstrzygnięcia w przedmiocie poniesienia kosztów procesu (art. 447 § 5 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.).

9. Prezes sądu pierwszej instancji odmówi przyjęcia apelacji, jeżeli apelacja zostanie wniesiona po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalna z mocy ustawy (art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w.).

10. (inne informacje wskazane przez sąd, nieuwzględnione w pkt 1-9)c)

Wyjaśnienie:

W treści pouczenia, w nawiasach wskazano podstawę prawną danego twierdzenia; użyty skrót „k.p.k.” oznacza ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, której tekst został zamieszczony w Dzienniku Ustaw z 1997 r. Nr 89, poz. 555 i niektórych Dziennikach opublikowanych później; skrót „k.p.w.” oznacza ustawę z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, której tekst został zamieszczony w Dzienniku Ustaw z 2013 r. poz. 395 oraz niektórych Dziennikach opublikowanych później.

- a) stosuje się w sprawach o wykroczenia, z wyłączeniem spraw o wykroczenia skarbowe
- b) uwzględnia się, o ile ustawa nie stanowi inaczej
- c) uwzględnia się, o ile sąd tak postanowi

UZASADNIENIE

Na podstawie ujawnionego materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

3 marca 2016 roku około 8.45 przy Placu (...) w W. funkcjonariusz Straży Miejskiej (...) W. ujawnił wykroczenie popełnione przez nieustalonego kierowcę, polegające na zaparkowaniu pojazdu S. o nr rej. (...) w miejscu zabronionym – na skrzyżowaniu dróg. Sposób i miejsce zaparkowania pojazdu udokumentowano notatką urzędową (vide k. 1) oraz fotografiami (vide k. 2). Na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców ustalono, iż właścicielem pojazdu był K. M. (vide k. 3). Następnie do K. M. wysłano pismo z 10.03.2016r., w którym poinformowano go o ujawnionym wykroczeniu z art. 97 kw, popełnionym przez kierującego samochodem S. o nr rej. (...) oraz udzielono pouczeń o toku postępowania, w szczególności pouczoneo wzywającego o jego obowiązkach jako właściciela pojazdu. W tym zakresie wskazano, iż jako właściciel pojazdu winien w terminie 7 dni od otrzymania wezwania udzielić na nie stosownej odpowiedzi i wskazać, komu powierzył wskazany pojazd do kierowania lub używania we wskazanym czasie (vide k. 4). Wezwanie to obwiniony odebrał osobiście (vide k. 5). W odpowiedzi na to wezwanie K. M. pismem z 16.03.2016r., które do Straży Miejskiej wpłynęło 21.03.2017r., wniósł o umorzenie postępowania, gdyż wezwanie nie ma podstaw prawnych. Jednocześnie obwiniony oświadczył, iż jeśli jest traktowany jako osoba podejrzana (co jego zdaniem nie wynika jasno w wezwaniu), to odmawia udzielenia informacji ad. wskazania, komu powierzył pojazd do kierowania lub użytkowania w oznaczonym czasie. Podniósł też, że straż miejska nie ma uprawnień do oskarżania właścicieli lub posiadaczy pojazdów za wykroczenia z art. 96§3 kw, jak również wiele dalszych zarzutów w zakresie prawidłowości ujawnienia wykroczenia w ruchu drogowym i dalszego procedowania (vide k. 6-7).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów z akt czynności wyjaśniających oraz na podstawie wyjaśnień obwinionego. Na rozprawie obwiniony w swoich wyjaśnieniach nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu wykroczenia z art. 96§3 kw i jednocześnie potwierdził fakt, iż był właścicielem samochodu S., lecz w czasie wskazanym przez straż miejską w ogóle nie był autem w W.. Z samochodu w tym czasie korzystali natomiast członkowie jego rodziny – żona M., córka M. i syn K., jednak obwiniony nie był w stanie wskazać osoby, która była tym pojazdem w W. (vide k. 41).

Sąd zważył, co następuje:

Oskarżyciel publiczny zarzucił obwinionemu popełnienie wykroczenia z art. 96§3 kw, który stanowi, że karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Przepis ten penalizuje niedopełnienie obowiązku określonego w art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym, który stanowi, iż właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Realizacja tego obowiązku ma za zadanie zapewnić sprawne poczynienie ustaleń co do tożsamości kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa czy też wykroczenia. Z kolei wykonanie tegoż obowiązku może nastąpić w każdy sposób, zapewniający że informacja dotrze do organu składającego żądanie – w szczególności informacji można udzielić na piśmie, telefonicznie, mailem, faksem, można też stawić się w siedzibie wzywającego organu i osobiście złożyć stosowne oświadczenie.

Zdaniem Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala jednoznacznie stwierdzić, że obwiniony 21 marca 2016 roku, nie wskazał Straży Miejskiej (...) W., komu powierzył pojazd S. o nr rej. (...) do kierowania lub używania 3 marca 2016r. około 8.45. Obwiniony – jak sam wskazał – był właścicielem pojazdu, jednak w ogóle we wskazanym w dniu nie był pojazdem w W., albowiem auto pozostawało w użytkowaniu żony, córki i syna. W dniu 14.03.2016r. obwiniony odebrał wezwanie, w którym powiadomiono go o toczącym się postępowaniu i wyznaczono mu – jako właścicielowi pojazdu – siedmiodniowy termin do udzielenia informacji o osobie, której powierzył pojazd. Wezwanie było precyzyjne i jasne – obwiniony wezwany został do wskazania komu powierzył wskazany pojazd do kierowania

lub używania we wskazanym czasie, a na odpowiedź miał 7 dni od otrzymania wezwania. A zatem do 21.03.2017r. obwiniony miał czas na wypełnienie swojego obowiązku, lecz obwiniony wprost na piśmie odmówił udzielenia tych informacji, a pismo to wpłynęło do Straży Miejskiej 21.03.2016r. Oznacza to, iż nie dopełnił on ustawowego obowiązku w tym zakresie. Reakcja obwinionego winna być najprostsza z możliwych i polegać na wysłaniu pisma wskazującego informacje o potencjalnych użytkownikach pojazdu, które obwiniony przedstawił na rozprawie lub wykonaniu telefonu i słownym przekazaniu tej informacji.

Podkreślić należy, iż nie zwalniał obwinionego z powyższego obowiązku fakt, iż obwiniony nie wiedział, kto był we wskazanym dniu samochodem S. w W.. Nie jego bowiem obowiązkiem obwinionego ustalanie sprawcy wykroczenia – tego może przecież rzeczywiście nie wiedzieć, lecz obwiniony miał jedynie obowiązek wiedzieć, komu oddał pojazd do użytkowania i tą wiedzę wzywającemu organowi przekazać. Art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym jest w tym względzie kategoryczny – właściciel pojazdu ma obowiązek (dla zapewnienie powszechnego bezpieczeństwa i porządku publicznego) wiedzieć komu udostępnia swój pojazd do korzystania i na żądanie uprawnionych organów informacje te przekazywać. Z kolei to, w jaki sposób właściciel pojazdu będzie tą wiedzę sobie zapewniał, leży już w gestii jego samego. Przepisy nie nakładają na osoby prywatne obowiązku prowadzenia jakiegokolwiek ewidencji, zatem niezbędne dane właściciel pojazdu może gromadzić w dowolny sposób – czy to we własnej pamięci, czy też w formie zapisków papierowych, ewentualnie w formie elektronicznej, itp.

Funkcjonariusz Straży Miejskiej, wzywający obwinionego do wskazania danych w związku z ujawnionym wykroczeniem drogowym polegającym na naruszeniu przepisów o zatrzymywaniu pojazdu, oczywiście jest osobą uprawnioną do żądania takich informacji, o czym stanowi art. 129b ust. 3 pkt. 7 ustawy prawo o ruchu drogowym. Straż Miejska uprawniona jest również do prowadzenia postępowania o wykroczenia popełnione przez kierujących pojazdami naruszających przepisy o zatrzymaniu lub postoju pojazdu, o czym stanowi art. 129b ust. 2 ustawy prawo o ruchu drogowym. Zatem zarzuty obwinionego w tym względzie zawarte w piśmie do Straży są chybione. Ponadto wskazać należy, iż właściciel pojazdu wezwany do wskazania tożsamości użytkownika pojazdu wyczerpuje znamiona wykroczenia z art. 96 § 3 kw wówczas, gdy pojazd został użyty zgodnie z jego wolą i wiedzą, a jak Sąd ustalił wcześniej i przyznał to obwiniony, samochód nie został użyty wbrew jego woli.

Podkreślić przy tym należy, iż dla bytu analizowanego wykroczenia, nie ma znaczenia to, że samochód miał pozostawać w użytkowaniu członków najbliższej rodziny. Sąd nie ma żadnych wątpliwości co do legalności przepisów penalizujących nie udzielenie przez właściciela pojazdu informacji o tym komu powierza pojazd w oznaczonym czasie, w szczególności nie można się zasłaniać przed spełnieniem tego obowiązku tym, iż pojazd był w użytkowaniu osoby najbliższej i w związku tym grozi tej osobie odpowiedzialność za popełnienie wykroczenia drogowego. Rozwój współczesnego świata nierozzerwalnie związany jest z rozwojem motoryzacji, a co za tym idzie ze zwiększeniem się liczby pojazdów na drogach, zwiększeniem ruchu i zagrożeń dla jego uczestników i nie tylko (tu zwrócić należy również uwagę na aktualne zagrożenia terrorystyczne), a więc dla każdego praktycznie człowieka. Zasadne zatem jest ograniczenie praw obywatelskich w zakresie swobody posiadania i użytkowania pojazdów, którego celem jest zapewnienie organom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo i porządek ruchu możliwości czynienia skutecznych ustaleń w zakresie osób kierujących pojazdami w przypadku ujawnienia wykroczeń i przestępstw. Interes społeczny przemawia za egzekwowaniem takiego obowiązku, zaś konsekwencje prawne nie są nadmierne. Podkreślić też należy, że obowiązek właściciela sprowadza się do prostej przecież czynności, jaką jest wskazanie żądającemu organowi imienia, nazwiska i adresu osoby, której powierzono pojazd w określonym czasie, ewentualnie kilku osób, które w określonym czasie z pojazdu mogły korzystać, a nie wskazywanie osoby popełniającej wykroczenie drogowe. Do ustalania tej ostatniej zobowiązany jest organ prowadzący czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie, a nie właściciel pojazdu.

Z powyższych względów zasadnym było uznanie, iż obwiniony zarzucanego mu czynu z art. 96 § 3 kw niewątpliwie się dopuścił i z rozmysłem nie wskazał Straży Miejskiej danych osoby (osób), której (którym) powierzył samochód S.. Termin wyznaczony na udzielenie informacji upłynął 21 marca 2016 roku i ten właśnie dzień, jako ostatni, w którym obwiniony mógł zgodnie z żądaniem wypełnić swój obowiązek, uznać należało za dzień popełnienia zarzucanego mu czynu. Tymczasem obwiniony żądanych informacji nie udzielił, a wręcz wprost odmówił wskazania użytkowników

pojazdu w piśmie, które do Straży wpłynęło również 21.03.2017r. A zatem skutek tego oświadczenia nastąpił 21 marca 2017 roku w W., gdzie Straż Miejska otrzymała odmowę obwinionego. Zwrócić przy tym należy uwagę, iż pismo wysłane przez obwinionego do Straży Miejskiej w W. w pozostałym zakresie – poza oczywistą odmową wskazania użytkownika pojazdu – jest po prostu nieudolną próbą zdyskredytowania działań Straży Miejskiej jako oskarżyciela publicznego, zmierzającą do uniknięcia odpowiedzialności obwinionego za oczywistą odmowę wskazania użytkownika pojazdu i postawione w nim dalsze zarzuty nie mają znaczenia w świetle ustawowego obowiązku wskazanego w art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd sprecyzował jedynie przypisany obwinionemu czyn, eliminując z jego opisu informacje o wykroczeniu popełnionym przez użytkownika pojazdu, albowiem ta okoliczność do znamion wykroczenia z art. 96§3 kw w ogóle nie należy.

Wymierzając obwinionemu karę Sąd kierował się dyrektywami, o których mowa w art. 33 kw, mając świadomość, że karą sprawiedliwą jest jedynie taka, która uwzględnia we właściwej proporcji wszystkie wskazane tam dyrektywy. Sąd też miał na względzie, by kara wymierzona w stosunku do obwinionego spełniła swą rolę w zakresie prewencji ogólnej i odstraszyła potencjalnych sprawców takiego wykroczenia. Przy tym jako okoliczność obciążającą uznać należy całkowitą niechęć do przekazania żądanych przez Straż Miejską informacji, które przecież obwiniony doskonale znał. Zwrócić też należy uwagę na potrzebę prewencji ogólnej. Powszechna jest wiedza o tym, że Polska jest krajem wyjątkowym w skali Europy, jeśli idzie o przestrzeganie przepisów o bezpieczeństwie i porządku w ruchu drogowym, co przekłada się na horrendalną wręcz liczbę wypadków i ofiar. Z tych względów, wbrew licznym opiniom prezentowanym publicznie w środkach masowego przekazu, ocena społecznej szkodliwości niestosowania się do obowiązku określonego w art. 78 ust. 4 prawa o ruchu drogowym musi jednak być wysoka. Konieczne jest zatem danie wyrazu stanowczego potępienia dla postawy osoby, dającej poczucie bezkarności innym osobom, korzystającym ze wspólnych bądź cudzych, użyczonych pojazdów. Społecznej szkodliwości czynu obwinionego nie może ujmować fakt, iż żądającym informacji organem była Straż Miejska, która w opinii społecznej nie cieszy się poważaniem, zwłaszcza że jej działalność jest w społecznym odczuciu uznawana za „działalność zarobkową” na rzecz jednostek samorządu. Nie można jednak zapominać, iż Straż działa i w niniejszej sprawie również działała w zakresie swoich ustawowych uprawnień, zaś przepisom ustaw należy się poszanowanie. Jeśli społeczeństwo przejawia sprzeciw wobec działalności straży miejskich i gminnych i sprzeciw ten ma obiektywne uzasadnienie, to winno spowodować by wybrane przez nie władze ustawodawcze instytucję tą zlikwidowały zupełnie. Dopóki jednak straże funkcjonują na podstawie przepisów obowiązujących ustaw, dopóty należy szanować ich uprawnień i udzielać żądanych informacji.

Sąd jest przekonany, że tylko odpowiednio wysoka kara uświadomi obwinionemu szkodliwość i nieopłacalność takiego postępowania. Po dogłębnej analizie okoliczności sprawy i warunków osobistych obwinionego Sąd doszedł do przekonania, iż wystarczające i sprawiedliwe będzie orzeczenie kary grzywny w kwocie 300 zł. Sąd nie jest związany wcześniejszym orzeczeniem, jednak nie dopatrzył się jakichś szczególnych okoliczności, nakazujących wymierzenie kary wyższej niż wymierzona w wyroku nakazowym.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art.118 § 1 kpw oraz na podstawie art. 3 pkt. 1 ustawy o opłatach w sprawach karnych, zasądzając od obwinionego 100 zł zryczałtowanych wydatków postępowania oraz 30 złotych opłaty, nie znajdując okoliczności uzasadniających zwolnienie od nich obwinionego.

Z: Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć obwinionemu z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia apelacji.